

DECIZIE

18 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Mariana Pitic
Iurie Bejenaru

examinând recursurile declarate de Us Alexandra, Zastavnițchi Anastasia, Găvoazî Pavel,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă Găvoazî Pavel, Us Alexandra și Zastavnițchi Anastasia împotriva lui Găvoazî Victor, notarul public Eugenia Conoval, intervenientul accesoriu Oficiul Cadastral Teritorial Florești cu privire la constatarea nulității certificatului de moștenitor legal, prelungirea termenului de acceptare a succesiunii,

împotriva încheierii din 16 mai 2018 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 13 aprilie 2017 reclamantii Găvoazî Pavel, Us Alexandra și Zastavnițchi Anastasia au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Găvoazî Victor, notarul public Eugenia Conoval, intervenientul accesoriu Oficiul Cadastral Teritorial Florești cu privire la constatarea nulității certificatului de moștenitor legal, prelungirea termenului de acceptare a succesiunii și dispunerea efectuării rectificării de către Oficiul Cadastral Teritorial Florești în Registrul bunurilor imobile a înscrierilor privind bunurile imobile cu nr.XXXXXX, YYYYYY.

Prin hotărârea din 13 martie 2018 a Judecătoriei Soroca, sediul Florești acțiunea a fost respinsă.

La 13 martie 2017 avocatul Lilia Berladean, în interesele lui Găvoazî Pavel, Us Alexandra și Zastavnițchi Anastasia, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 13 martie 2018 a Judecătoriei Soroca, sediul Florești, solicitând casarea integrală a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 18 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți nu s-a dat curs cererii de apel depuse de avocatul Lilia Berladean, în interesele reclamantilor Găvoazî Pavel, Us Alexandra și Zastavnițchi Anastasia și s-a comunicat apelanților/reprezentantului despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate și prezentarea bonului de plată a taxei de stat în sumă de 150 de lei, stabilindu-i un termen până la data de 11 mai 2018. Soluționarea primirii cererii de apel s-a numit pentru 16 mai 2018, ora 09.00. S-a explicat apelanților/reprezentantului că în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

Prin încheierea din 16 mai 2018 a Curții de Apel Bălți s-a restituit cererea de apel depusă de avocatul Lilia Berladean în interesele lui Găvoazî Pavel, Us Alexandra și Zastavnițchi Anastasia împotriva hotărârii din 13 martie 2018 a Judecătoriei Soroca, sediul Florești.

La data de 28 mai 2018 Us Alexandra și la data de 06 iunie 2018 Zastavnițchi Anastasia și Găvoazî Pavel au declarat recurs împotriva încheierii din 16 mai 2018 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate, cu emiterea unei noi decizii de remitere a cauzei în instanța de apel la faza primirii cererii de apel.

În motivarea recursurilor s-a invocat că încheierea instanței de apel este ilegală și neântemeiată, fiind emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural.

Recurenții au menționat că nu au primit încheierea din 18 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți, astfel instanța de apel neântemeiat a restituit cererea de apel pe motiv că nu au fost înlăturate neajunsurile. Or, instanța de apel urma să înștiințeze participanții la proces despre încheierea din 18 aprilie 2018.

Mai mult ca atât, recurenții au indicat că avocatul Lilia Berladean nu le mai acordă servicii juridice, prin urmare, aceasta nu era obligată să le comunice despre încheierea din 18 aprilie 2018 a instanței de apel.

Recurenții consideră că le-a fost lezat dreptul la un proces echitabil și accesul liber la justiție.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea ei.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat încheierea la 16 mai 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurenți la dosar lipsesc.

Astfel, recursurile declarate la data de 28 mai 2018 și 06 iunie 2018 sunt în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând temeiurile recursurilor, în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile neîntemeiate și pasibil de a fi respinse din următoarele motive.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Colegiul reiterează prevederile art. 368 alin.(1) Cod de procedură civilă, care stipulează oportunitatea acordării apelantului unui termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Colegiul reține că legislația în vigoare nu stabilește un termen expres pentru înlăturarea neajunsurilor, dar se presupune a fi un termen rezonabil și suficient pentru

apelant pentru a efectua anumite acțiuni procesuale prealabil desfășurării ședinței de examinare a cererii de apel.

Astfel, materialele pricinii atestă că prin încheierea din 18 aprilie 2018 a Curții de Apel Bălți nu s-a dat curs cererii de apel depuse de avocatul Lilia Berladean în interesele reclamanților Găvoazî Pavel, Us Alexandra și Zastavnițchi Anastasia și s-a comunicat apelanților/reprezentantului despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate și prezentarea bonului de plată a taxei de stat în sumă de 150 de lei, stabilindu-i un termen până la data de 11 mai 2018.

Prin încheierea din 16 mai 2018 a Curții de Apel Bălți s-a restituit cererea de apel depusă de avocatul Lilia Berladean, în interesele lui Găvoazî Pavel, Us Alexandra și Zastavnițchi Anastasia, împotriva hotărârii din 13 martie 2018 a Judecătorei Soroca, sediul Florești.

Colegiul menționează că temei pentru care nu a fost dat curs cererii de apel a constituit necesitatea depunerii apelului motivat și achitarea taxei de stat în sumă de 150 de lei.

Totodată, Colegiul relevă că copia încheierii din 18 aprilie 2018 a fost expediată în adresa avocatului Lilia Berladean și a fost recepționată de către aceasta la 24 aprilie 2018, fapt confirmat prin semnătura aplicată pe avizul de recepție (f.d.126).

Prin urmare, Colegiul afirmă că avocatul Lilia Berladean avea obligația legală de a executa acțiunea procesuală de depunere a cererii de apel motivată și prezentarea bonului de plată a taxei de stat în sumă de 150 de lei în instanța de apel.

Distinct de cele constatate, urmează a fi respinse argumentele recurenților precum că avocatul Lilia Berladean nu le mai acordă servicii juridice, nu au recepționat încheierea din 18 aprilie 2018 a instanței de apel, ca fiind declarative.

Materialele dosarului atestă că conform mandatelor din 09 martie 2017 avocatul Lilia Berladean a fost împuternicit de către recurenții Găvoazî Pavel, Us Alexandra și Zastavnițchi Anastasia să acorde asistență juridică în pricina civilă din speță cu împuternicirile prevăzute de art. 81 CPC (f.d.10, 10a, 10b).

În conformitate cu art. 81 alin. (1) Cod de procedură civilă, împuternicirea de reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepția dreptului de a semna cererea și de a o depune în judecată, de a recurge la arbitraj pentru soluționarea litigiului, de a renunța total sau parțial la pretențiile din acțiune, de a majora sau reduce cuantumul acestor pretenții, de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii, de a o recunoaște, de a recurge la mediere, de a încheia tranzacții, de a intenta acțiune reconvențională, de a transmite împuterniciri unei alte persoane, de a ataca hotărârea judecătorească, de a-i schimba modul de executare, de a amâna sau eșalona executarea ei, de a prezenta un titlu executoriu spre urmărire, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărârii judecătorești, drept care trebuie menționat expres, sub sancțiunea nulității, în procura eliberată reprezentantului persoanei juridice sau în mandatul eliberat avocatului.

Conform pct. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 158 din 28 februarie 2013 cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului, formularul mandatului avocatului și al avocatului stagiar sunt documente de strictă evidență, care confirmă împuternicirile acestora în instanța de judecată.

Conform pct. 6 alin. (2) lit. a) din aceeași hotărâre pe verso-ul formularului mandatului obligatoriu se inserează împuternicirile avocatului și semnătura clientului.

Prin urmare, Colegiul relevă că la momentul depunerii cererii de apel nemotivate avocatul Lilia Berladean în interesele lui Găvoazî Pavel, Us Alexandra și Zastavnițchi Anastasia a acționat în baza mandatului care era valabil, producând efectele corespunzătoare.

Totodată, Colegiul menționează că cererea de apel a fost semnată doar de avocatul Lilia Berladean (f.d.109), prin urmare instanța de apel a expediat în adresa acesteia încheierea din 18 aprilie 2018 pentru a fi înlăturate neajunsurile.

Instanța de recurs constată că la materialele dosarului lipsește un alt mandat întocmit conform art.81 CPC care ar atesta împuternicirile altui avocat de a reprezenta recurenții Găvoazî Pavel, Us Alexandra și Zastavnițchi Anastasia.

Conform art. 75 alin. (4) Cod de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sînt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Colegiul respinge argumentul recurenților referitor la faptul că avocatul Lilia Berladean nu le mai reprezintă interesele rezultând și din circumstanțele că recurenții nu au comunicat instanței de apel despre desființarea contractului cu avocatul și nu au solicitat necitarea sau necomunicarea acestuia.

Astfel, dat fiind că nu au fost lichidate în termen neajunsurile indicate în încheierea din 18 aprilie 2018, în baza art. 369 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, prin încheierea din 16 mai 2018, instanța de apel a restituit apelanților cererea de apel.

În cauza Weissman și alții versus România (nr. 63945/00 din 24 mai 2006), CtEDO a indicat că statele urmează să respecte un just echilibru între interesul de a promova o bună administrare a justiției și pe de altă parte interesul reclamanților de a prezenta argumentele lor în fața tribunalelor naționale.

Astfel, Colegiul remarcă că fiind indubitabilă obligația apelanților/recurenților de a întocmi apelul în conformitate cu cerințele Legii, aceasta este necesară într-o societate democratică și urmărește scopul unei bune administrări a justiției în stat, iar cerințele impuse prin încheierea din 18 aprilie 2018 nefiind disproporționate în raport cu acest scop.

Conform art. 56 alin. (3) Cod de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă, iar art. 61 alin. (1) Cod de procedură civilă statuează că părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

În conformitate cu art. 10 alin. (1), (2) Cod de procedură civilă, sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

Colegiul consideră că instanța de apel a creat posibilități egale, suficiente și

adecvate în folosirea mijloacelor procedurale întru susținerea poziției ambelor părți și nu a defavorizat nici o parte.

În conformitate cu art. 27 alin.(1) Cod de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

În această ordine de idei, Colegiul conchide că argumentele invocate în cererea de recurs, indică direct la nerespectarea de apelant/recurent a drepturilor sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural și nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat.

Din considerentele enunțate și având în vedere faptul că încheierea din 16 mai 2018 a Curții de Apel Bălți, este întemeiată și adoptată cu respectarea cadrului legal, iar argumentele invocate de către recurenți nu sunt justificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursurile declarate de Us Alexandra, Zastavnițchi Anastasia, Găvoazî Pavel cu menținerea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se resping recursurile declarate de Us Alexandra, Zastavnițchi Anastasia, Găvoazî Pavel.

Se menține încheierea din 16 mai 2018 a Curții de Apel Bălți, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Găvoazî Pavel, Us Alexandra și Zastavnițchi Anastasia împotriva lui Găvoazî Victor, notarul public Eugenia Conoval, intervenientul accesoriu Oficiul Cadastral Teritorial Florești cu privire la constatarea nulității certificatului de moștenitor legal, prelungirea termenului de acceptare a succesiunii.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecător

Oleg Sternioală

Judecători

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru